

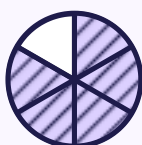
Zlomková dielňa 1: Čo je zlomok

 $\frac{3}{4}$

ŤAHÁK PLAMENIAKA: ČO HOVORIA ČÍSLA V ZLOMKU?

- Horné číslo **3 (čitateľ)** hovorí, koľko častí je vyfarbených (koľko berieme).
- Dolné číslo **4 (menovateľ)** hovorí, na koľko rovnakých častí je rozdelený celý koláč.

- 1 Zlomkový detektív:** Zapiš vyšrafovanú časť zlomkom do okienok. Pozor, jeden obrázok je chyták (nemá rovnaké časti) – ten celý **prečiarkni veľkým X!**

A

B

C

D

- 2 Zlomkové prúžky a porovnávanie:** Vľavo vyfarbi v každom prúžku toľko dielikov, koľko určuje zlomok. Potom podľa prúžkov dopíš vpravo do krúžkov znamienko $\leq$, $\geq$ alebo $=$.

Celok

1 celý prúžok

 $\frac{1}{2}$

--	--

 $\frac{1}{3}$

--	--	--

 $\frac{2}{4}$

--	--	--	--

 $\frac{5}{6}$

--	--	--	--	--	--

 $\frac{1}{2} \bigcirc \frac{1}{3}$ $\frac{1}{4} \bigcirc \frac{1}{3}$ $\frac{1}{2} \bigcirc \frac{2}{4}$ $\frac{5}{6} \bigcirc \frac{2}{6}$

Tip Gustáva: Čím na viac rovnakých kúskov celok rozdelíš, tým je jeden kúsok menší!

Zlomková dielňa 1: Čo je zlomok

Kľúč pre rodiča – vytlačte túto stranu samostatne, aby dieťa počas práce nevidelo riešenia.

1 Zlomkový detektív

$$A = \frac{5}{6} \bullet B = \frac{2}{5} \bullet C = \text{chyták, prečiarknuť } X \bullet D = \frac{3}{4}$$

O čo ide: Zlomok opisuje časť celku, ktorý je rozdelený na rovnaké diely. Dolné číslo (menovateľ) udáva, koľko je všetkých dielov, horné číslo (čitateľ), koľko z nich je vyšrafovaných.

Ako to vysvetliť dieťaťu: „Najprv spočítaj všetky kúsky a to číslo napíš dole – to je celý koláč. Potom spočítaj vyšrafované kúsky a ich počet napíš hore – to sme si zobrali.“

Prečo je C chyták: Kruh je rozrezaný na 4 pásy, ale nie sú rovnako široké. Zlomok platí len pre rovnaké diely, preto sa tu štvrtina napísať nedá. Opýtajte sa: „Keby si dostal krajný úzky pásik a kamarát široký stredný, bolo by to spravodlivé?“

Častá chyba: Dieťa napíše dole iba nevyšrafované kúsky namiesto všetkých (pri A $\frac{5}{1}$ namiesto $\frac{5}{6}$).

Pomôcka: dole je vždy celý koláč – všetky kúsky spolu.

Skúste spolu: Preložte servítku dvakrát na polovicu (vzniknú 4 rovnaké diely) a druhú prehnite krivo na 4 rôzne časti. Nech dieťa porovná, na ktorej servítky vznikli naozajstné štvrtiny ($\frac{1}{4}$) a prečo.

2 Zlomkové prúžky a porovnávanie

Vyfarbiť: $\frac{1}{2} = 1 \text{ diel z } 2$, $\frac{1}{3} = 1 \text{ z } 3$, $\frac{2}{4} = 2 \text{ zo } 4$, $\frac{5}{6} = 5 \text{ zo } 6$

$$\frac{1}{2} > \frac{1}{3} \bullet \frac{1}{4} < \frac{1}{3} \bullet \frac{1}{2} = \frac{2}{4} \bullet \frac{5}{6} > \frac{2}{6}$$

O čo ide: Všetky prúžky sú rovnako dlhé (jeden celok). Na čím viac dielov prúžok rozdelíme, tým je jeden diel menší. Dva rôzne zápisy môžu znamenať to isté množstvo ($\frac{1}{2} = \frac{2}{4}$).

Ako to vysvetliť dieťaťu: „Máš jednu čokoládu. Raz ju rozdelíš pre dvoch, inokedy pre troch. Kedy dostaneš väčší kúsok?“ Ukážte prstom na prúžkoch, kde sa končí vyfarbená časť – tá, ktorá siaha ďalej, je väčšia.

Častá chyba: „4 je viac ako 3, takže $\frac{1}{4}$ je viac ako $\frac{1}{3}$.“ Pri menovateľoch to platí naopak: väčší menovateľ znamená menšie kúsky. Pri rovnakom menovateli ($\frac{5}{6}$ a $\frac{2}{6}$) rozhoduje čitateľ: viac rovnakých kúskov je viac.

Pomôcka na znamienko: Zobáčik < > je vždy otvorený k väčšiemu zlomku.

Skúste spolu: Preložte papier na polovicu a jednu časť vyfarbite ($\frac{1}{2}$). Potom ho preložte ešte raz na polovicu a rozprestrite – dieťa objaví, že vyfarbená polovica sú presne $\frac{2}{4}$.